

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2025-30

9.1.2025

Gjensidige Forsikring ASA

Bygning - innbo (kombinert)

Skade på varmepumpe – vesentlig samme stand?

Sikrede meldte om skade på en varmepumpe, og foretaket aksepterte ansvar for skaden. Som oppgjør byttet foretaket ut den ødelagte pumpen på 11 kW med en pumpe som hadde effekt på 9 kW. Foretaket anførte som begrunnelse for å sette inn en pumpe med lavere effekt at erstatningen fratrasket egenandel og aldersfradrag ikke ville dekket en ny pumpe med tilsvarende effekt, og at det derfor var en god løsning å sette inn en pumpe på 9 kW. Foretaket anførte at sikrede hadde samtykket til denne løsningen i møte sommeren 2023 og viste til møtereferat som var datert januar 2024. Sikrede anfører at hun ikke hadde samtykket til en slik løsning, men at hun ble lovet en 12 kW varmepumpe som var riktig til huset. Nemndas flertall kom til at foretakets erstatningsoppgjør var korrekt og viste til at merverdien av den nye pumpen sammenlignet med den gamle, tilsvarte verdien av det skadede styringskortet og husleietapet. Nemndas flertall kom videre til det ikke var dokumentert at foretaket overfor sikrede hadde påtatt seg noe ansvar for utførelsen av reparasjonen.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: ca. kr 1,5 mill.

Saksfremstilling

Saken gjelder erstatningsoppgjøret etter skade på væske-til-vann varmepumpe med solfangere.

Sikrede har "Hus Pluss" bygningsforsikring med følgende oppgjørsregler:

(...)

Hvordan erstatningen blir beregnet

Erstatningen fastsettes til hva det vil koste Gjensidige å

- reparere/utbedre bygningen til tilsvarende eller vesentlig tilsvarende stand som før skaden, eller
- å gjenoppføre tilsvarende bygning

Gjensidige bestemmer hvilket av disse alternativene som skal benyttes, hvilken reparatør/leverandør som velges og om skaden gjøres opp som kontanterstatning.

Dersom det ikke kan dokumenteres med faktura at håndverker/arbeidskraft er betalt, erstattes arbeidspenger med 75% av timesats eks. mva. etter kalkyle utført av Gjensidiges takstmann/leverandør. Timesats for øvrige arbeider er kr 300.

Kontanterstatning kan ikke overstige det beløp Gjensidige skulle ha betalt for reparasjon eller gjenanskaffelse.

(...)

Avtalt egenandel trekkes fra erstatningsoppgjøret.

Egenandelen skal fratrekkes før eventuelle øvrige erstatningsreduksjoner som har hjemmel i lov.

I følgende tilfeller trekkes aldersfradrag:

2. Ved skade som rammer:

- varmepumpe luft til luft gjøres fradrag med 10 % for hvert påbegynte år fra gjenstanden er 5 år, maksimalt 80 % fradrag

- andre oppvarmingsinstallasjoner, kjøleinstallasjoner, ventilasjon og VVS gjøres fradrag med 10 % for hvert påbegynte år fra gjenstanden er 7 år, maksimalt 80 % fradrag. For tilhørende rør gjøres ikke fradrag

Sikrede kontaktet foretaket i juni 2022 vedrørende skade på en varmepumpe. Skademelding datert 15.7.22 hadde følgende beskrivelse av skaden/hendelsen:

Hendelse Skade som følge av håndverkere/entreprenørs feil

(...)

Informasjon om hendelsen

Hva er skadet? Andre rom i bygningen

Har det blitt følgeskade? (Skade på bygningen pga håndverksfeilen) Ja

Hvor lenge er det siden arbeidet ble utført/ ferdigstilt? Under 5 år siden

Hvilket firma stod for arbeidet/ installasjonen? Rørleggermester L.H.

Er firma i drift og ikke konkurs/ avviklet? Ja

Har du vært i kontakt med firma / reklamert til det utførende firmaet? Ja

Har utførende erkjent ansvar? Ja

Noe du ønsker å tilføye? Spørsmål kan stilles når skjema er sendt inn.

uvisst hva omfanget av skadene er. varmepumpe og veksling fra solanlegg til varme varmtvann/hus er skadet.

(...)D(...) i Sverige (...)er ekspert på denne typen installasjoner og som K ønsker å hente inn til å konsultere den som utførte arbeidet.

Foretaket skrev i chat med sikrede følgende:

[Foretaket:] 2022-07-18 07:07:43 (...): Hei! Dette høres ut som en reklamasjonssak, gjerne informer oss om hvordan det går. Send gjerne rapport fra D(..), når de har vært der. Forsikringen din dekker følgeskader av håndtverkerfeil, men ikke selve skaden/årsaken. For din del vil det nok lønne seg å reklamere på håndtverker selv.

Foretakets sakkyndige R. utarbeidet etter befaring den 18.7.22 skaderapport med følgende beskrivelse av skade og årsak:

(...)

Hva forårsaket skaden, og hvorfor?

Håndtverkerfeil, feil montering rørsystem til varmepumpe/solfangere (Evi-Heat). Juni 2022

Kunde forteller at hun hadde Rørleggermester H(...) for å påkoble bassenget til varmepumpe/solfangere varmeanlegg, etter rørleggermester H(...) har det oppstått flere feil på varmeanlegget. Varme anlegget fungerer ikke som det skal etter rørlegger. Når anlegget går normalt så skal det sirkulere temperaturen på (95o) på badet i huset, men dette skjer ikke når anlegget ikke fungerer som det skal, da blir høye temp. på 95o blir stående i varmepumpen og det kan risikeres flere skader andre steder. Hvis dette blir ikke utbedret så kan det påføre flere skader på boligen og varmepumpe/solfangere senere. I tillegg når varmepumpe/solfanger ikke fungerer da går den kun på strøm og det blir høyt strømforbruk. Kunde hadde samme strømforbruk i juli måned som i mars det er noe uvanlig sier kunde.

Årsaken

Feil kobling varmekurs til basseng

Årsaken til årsaken

Håndtverkerfeil. Manglende kompetanse på dette området.

Mulig regress Ja Kan stilles regress mot Rørleggermester H(...). Juni 2022

(...)

Reparasjonsbehov

Rørarbeid, innvendig

Montering av veksventil

Utlufting av varmepumpe/solfangere.

(...)

Igangsatt arbeid

R. har besiktigelse med rørlegger fra rør tek.

(...)

Oppsummering

Feil montering rørsystem til varmepumpe/ solfangere (Evi-Heat).

Kunde forteller at hun har vart behjelpelig med Rørleggermester H(...) hele veien med support fra leverandør, siden varmepumpen er svensk produsert, men dette har ikke vært til noe hjelp fra Rørleggermester H(...) i stedet har rørleggermester H(...)S prøvd å selge en annen varmepumpe til kunde som han leverte selv.

Fra vedlagt udatert og ufullstendig notat fra "R" hitsettes videre:

I V.

Varmekurs til basseng er blitt koblet på en slik måte at du mister kontroll på varmen inne i huset, det lå et systemskjema oppe på varmepumpen som viser hvordan leverandøren av (...)ger (Evi Heat) har laget en løsning for bassengoppvarming.

(...) montert kursen til varmepumpen har ikke fulgt monteringsinstruksen, og har da laget problemer for kunde med u kontrollerbart varme inn i huset, bassenget vil heller ikke fungere optimalt(...)

(...)og følge varmepumpeleverandørens instruks med en vekselseventil montert via varmepumpen slik at pumpen bestemmer når huset får varme og når bassenget varmes opp da får du kontroll p(...)

K. gjennomgikk varmeanlegget 22.9.22 med følgende oppsummering:

Konklusjon på grunnlag av feilsøking og observasjoner:

Anlegget går riktig, men solfangere klarer ikke å gi nok effekt til å løfte temperaturene i tappevanns tankene raskt nok slik at anlegget slår over og begynner å varme huset. Mulige feil til dette er listet opp under.

1. Luft i rørsystemet/defekt luftepotte oppe ved solfangerne
2. Dårlig ekspansjon/defekt ekspansjons kar.
3. Defekte solfangere.
4. Dårlig sirkulasjonspumpe

Mulige feil må utredes før en kan konkludere med noe, men det er veldig liten sjanse at det er noe feil med selve varmepumpe og styringen av denne.

Sikrede kommenterte rapportene 7.10.22. Hun sluttet seg til rapport fra K., men mente det var flere feil i rapporten fra R., herunder at skaden bestod i at modus "solvarmer vv" var låst selv om vannet var "kokvarmt", og at dette mest sannsynlig skyldtes lynnedslag. Sikrede viste til utsagn fra rørleggermester H. til støtte for sitt syn. Sikrede viste også til rapport nr. 1 fra R.t. og anførte at denne konkluderte feil da han fokuserte på varmekursen til bassenget. Sikrede anførte videre at hun hadde kontroll på varme i huset etter solnedgang, og at det var bra temperatur på varmtvannet hele døgnet.

Foretakets sakkyndige H. utarbeidet etter ny befaring den 11.10.22 skaderapport (oppdatert 21.10.22) der skade og årsak ble beskrevet slik:

Hva forårsaket skaden, og hvorfor?

Det er utført arbeider og utvidelse av solanlegget av Rørlegger H(...) i Juli da det ble koblet opp mot nyetablert basseng. I den forbindelse kan det ha blitt koblet galt som har resultert i feil ved anlegget og da spesielt kretskort. Det er også registrert lynaktivitet i området i samme periode og om kretskort er skadet er det mer sannsynlig at dette er årsaken da disse kortene er ømfintlige for større spenningsforskjeller.

Anlegget fungerer som det skal når det ikke er sol, men veksler ikke når solen er framme. Dette tyder på at kretskort fungerer. Det kan fortsatt tenkes at del av kretskort er skadet men det virker mindre sannsynlig. Derfor vil [Kjøletekniker]Kr (...) bytte en del deler for de må byttes uansett om de utgjør feilen eller om kretskort/varmepumpe må byttes. Det har vært stengt en krane på anlegget som skulle vært åpen, dette kan ha forårsaket skader uten at det kan sies med sikkerhet.

For å eliminere deler av teoriene har undertegnede bedt [Kjøletekniker] Kr(...), lufte rørsystemet, skifte ekspansjonskar, bytte sirkulasjonspumpe. Dette er deler som må utføres og hvis ikke dette hjelper er det stor sannsynlighet for at det er kretskortet som er årsak.

(...)

Mulig regress?

Det er for tidlig å si noe om så lenge eksakt årsak ikke er påvist. Det er trolig en tilfeldigheter som gjør at H(...) arbeidet på anlegget samtidig som det var lynaktivitet i området og at skade årsak av den grunn har satt H(...) i søkelyset. Selve påkoblingen av bassenget til anlegget har ingen årsakssammenheng med skaden, med mindre en feil kobling kan settes i sammenheng. Det er det ikke grunnlag for å si pr dags dato. Kommer tilbake på dette når delene er byttet.

Skadeomfang

Utskifting av deler på anlegget

Det ble holdt møte og gjort en ny befarings 5.7.23. Ifølge referatet deltok sakkyndig H. (referent), elektriker Ø. og rørlegger K.U. Rapport datert 10.1.24 uttalte:

Det er skiftet releer på styringskort. Det er målt signal inn og ut fra kortet, men det virker fortsatt ikke som tiltenkt. E kan bygge nytt styringspanel og programmere dette etter utstyr som er tilkoblet anlegget pr i dag. Kunde har koblet fra bassenget men dette skal trolig kobles på senere. Da må styringsenhet omprogrammeres igjen i tilfelle.

Det har oppstått nye ting ved anlegget hele tiden, ledninger som er løse, følere som ikke har kontakt, sist har elementet i pumpen røket. Dette er trolig slitasje over tid da et slikt anlegg i utgangspunktet har en levetid på 20 år.

Alternativt er at pengene for styringskort i ny pumpe. Det finnes 2 pumper på lager. En på 9 kw og en på 12 kw. 12 kw trenger en del ekstra installasjon og er for stor til borehullet som og vil gi økt kostnad.

Forsikringstaker vil ikke legge i noen egne midler slik at det blir bestemt at vi går for den på 9 kw. Ny pumpe krever akkumulator tank for å kunne fungere. Dette blir forsikringstaker gjort kjent med og får en redegjørelse for dette og det er ok for hun å betale for den selv og at [foretaket] bruker pengene for styringskort, strøm i perioden og husleietap på ny varmepumpe.

(...)

Foretaket aksepterte ansvar for skaden, og varmepumpen ble byttet ut og bekostet av foretaket i august 2023. I oktober 2023 oppdaget sikrede at pumpen ikke ga nok varme, og at den nye pumpen hadde lavere effekt enn den gamle.

Referat fra 5.7.23 ble sendt til sikrede på nyåret 2024, og sikrede kommuniserte deretter at dette referatet ikke stemte overens med hennes oppfatning av hva de ble enige om i møtet. Hun hadde blant annet ikke akseptert at det ble satt inn en 9 kW pumpe når hun hadde 11 kW fra før og ville at den nye pumpen skulle demonteres og erstattes med en tilsvarende den gamle. Sikrede viste herunder blant annet til beregning fra rørlegger H. av hva som var riktig dimensjonering av pumpe for dette bygget og hans konklusjon om at Nibe S1255-12 (12 kW) var en pumpe som passet godt. Det ble også lagt til at det måtte settes inn en akkumulator tank for å magasinere varme både fra solfangere og fra pumpen.

Foretaket kontaktet 14.2.24 sakkyndig H. og ba ham kommentere dette. Det følger av notat fra sakkyndig H. fra samme dato at elektriker Ø. fant feil på releene i datakortet i den gamle varmepumpen. Disse ble byttet og anlegget ble kjørt manuelt. Da fungerte det, men det ble opplyst at sikrede allerede senere samme dag meldte at det ikke fungerte. Pumpen som ble montert var av merket "Alfa Innotec".

Foretaket avsto 22.2.24 å dekke ytterligere krav:

Vi har mottatt svar fra [sakkyndig]H(...), da han kom hjem forrige mandag. Først og fremst så dekker ikke vi mer tapt leie her da det er montert tilbake varmepumpe og det er varme i huset.

Det at du ikke leier ut er ikke noe vi dekker, da vi ikke er ansvarlig for at du skal ha nok varme i huset.

Jeg legger ved svar fra [sakkyndig]H(...), og en kopi av den del tekstmeldinger som jeg har mottatt fra han som gjelder saken.

Han har svart opp alt du har kommentert.

Så ut fra det mener vi og [sakkyndig]H(...) at alt er utført i samråd med deg og avtaler mellom dere.

Saken ble klaget inn til Finansklagenemnda den 11.5.24 og fra chattelogg mellom partene hitsettes:

[Sikrede:] 2024-06-14 10:42:56 (...) Varmepumpen varmer ikke krets to, kun solvarmen. Dette er en feil . K skulle komme å sjekke anlegget når solen var igang, han har ikke vert her. Jeg har avdekket denne feil selv.

[Sikrede:] 2024-06-17 07:55:41 (...) Hei. Ku(...) verken svarer tlf fra meg eller sms. Ø (...)kom med et svar til meg som jeg må oversender til deg. Det er helt feil. Jeg har snakket med rørleggermester H igjen. Han sier at Alfa Innotec pumpen ikke engang har funksjonen å kunne varme to kretser. Det er bare Nibe pumpen som har. Han leverer svaret skriftlig når det blir nødvendig. Så her er det bare en løsning, å bytte til en Nibe pumpe. (...)

[Sikrede:] 2024-06-17 08:01:40 (...) Her er e-poster . Ø(...) svarer ikke tilbake til meg. I den første sier han at han skal sende Ku(..) hit , så han kan vise meg hvordan jeg kan manuelt styre pumpa, men det skal vere på egen risiko. Jeg har ikke tenkt å gjøre noe sånt!

[Foretaket:] 2024-06-17 13:09:39 (...) Hei All reklamasjon må gå til leverandøren. Jeg kan ikke svare opp hav klager gjelder. Dette må du ta med ku(...) eller ø(...) som skal se på dette.

Sikrede krever installasjon av ny varmepumpe og anfører at kretskortet har røket slik at hele anlegget må byttes ut med et tilsvarende anlegg som er en Nibe 12 kW. Dette er riktig størrelse til huset. Den pumpen på 9 kW som foretaket har satt inn klarer ikke å varme tilstrekkelig i den kalde årstiden. Anlegget må regnes som fire år gammelt, og skal derfor erstattes 100 % uten aldersfradrag.

I tillegg kreves erstatning for husleietap, seks måneder for bolig a kr 25 000 = kr 150 000 og tilsvarende for stall kr 9 600 = kr 45 300.

Til foretakets anførsel om at det ikke har reklamasjonsansvar viser sikrede til uttalelse fra Ø. som tilbakeviser at han har ansvar for reklamasjon på arbeidet.

Forsikringsforetaket avviser ansvar og anfører at sikrede etter avtale har fått byttet ut varmepumpen uten aldersfradrag mot å frafalle krav om husleietap. Foretaket har allikevel kompensert for to måneder ubeboelighet, selv om det tok en måned å bytte pumpen.

Foretaket anfører videre at det ikke har reklamasjonsansvar for arbeidene som ble utført, dette må tas direkte med leverandør, jf. FinKN 2021-128.

Foretaket anfører også at det er sikrede som har bevisbyrden både for om den aktuelle skaden er omfattet av forsikringen, og for det økonomiske tapet, og med støtte fra sakkyndige sannsynliggjøre at de rapportene foretaket har lagt til grunn er feil.

Foretaket anfører også at skadene som ble oppdaget i 2022 mest sannsynlig har oppstått over tid, som følge av naturlig slitasje og elde.

Foretaket anfører også at sikrede på møtet 5.7.23 samtykket i å bytte ut den eksisterende pumpen med en 9 kW.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for utskiftning av varmepumpe og dekning for husleietap på grunnlag av

1. forsikringsavtalen, eller
2. alminnelig erstatningsrett.

Finansklagenemnda Skades flertall, Trine-Lise Wilhelmsen og Trine Vøien, bemerker:

Flertallet mener foretaket må gis medhold.

1 Ansvar etter forsikringsavtalen

Foretaket har akseptert at forsikringen omfatter skade på varmepumpen og har bekostet montering av ny varmepumpe på 9 kW som erstatning. Foretaket anfører at det på befaring 5.7.23 ble inngått avtale med sikrede om at hun fremfor partiell reparasjon får ny varmepumpe på 9 kW mot selv å dekke husleietapet. Sikrede bestrider at slik avtale er inngått og krever installasjon av ny pumpe fordi 9 kW pumpe ikke er tilstrekkelig til å varme opp huset.

Utgangspunktet er at en forsikringsavtale er en avtale om finansiering av en skade, og ikke et ansvar for å reparere skaden. Sikrede har derfor etter avtalen ikke krav på å få byttet modellen som er satt inn med en annen, men for omkostningene til utbedring av den skadede varmepumpen.

Foretaket kan likevel etter vilkårene velge gjenoppføring eller reparasjon som erstatning:

[e]rstatningen fastsettes til hva det vil koste Gjensidige å - reparere/utbedre bygningen til tilsvarende eller vesentlig tilsvarende stand som før skaden" og at " [foretaket] bestemmer hvilket av disse alternativene som skal benyttes, hvilken reparatør/leverandør som velges.

Dette innebærer at foretaket kan velge reparatør/leverandør. Vilråene sier også at det skal trekkes aldersfradrag for:

- andre oppvarmingsinstallasjoner, kjøleinstallasjoner, ventilasjon og VVS gjøres fradrag med 10 % for hvert påbegynte år fra gjenstanden er 7 år, maksimalt 80 % fradrag. (...).

Det er fremlagt flere sakkyndige rapporter i saken. Rapport fra juli 2022 av Re., som var på befaring sammen med Rø., uttaler:

Årsaken
Feil kobling varmekurs til basseng
Årsaken til årsaken
Håndverkerfeil. Manglende kompetanse på dette området.
(...)
Reparasjonsbehov
Rørarbeid, innvendig
Montering av vekselventil
Utlufting av varmepumpe/solfangere.

Udatert rapport fra Rø. – antagelig utarbeidet i forbindelse med befaringen firmaet var med på i juli 2022 – uttaler:

Varmekurs til basseng er blitt koblet på en slik måte at du mister kontroll på varmen inne i huset, det lå et systemskjema oppe på varmepumpen som viser hvordan leverandøren av (...)ger (Evi Heat) har laget en løsning for bassengoppvarming.

(...) montert kursen til varmepumpen har ikke fulgt monteringsinstruksen, og har da laget problemer for kunde med u kontrollerbart varme inn i huset, bassenget vil heller ikke fungere optimalt(...)

(...)og følge varmepumpeleverandørens instruks med en vekselventil montert via varmepumpen slik at pumpen bestemmer når huset får varme og når bassenget varmes opp da får du kontroll p(...)

Kjøletekniker Kr. var på befaring i september 2022 og vurderte årsak:

Mulige feil til dette er listet opp under.
Luft i rørsystemet/defekt luftepotte oppe ved solfangerne
Dårlig ekspansjon/defekt ekspansjons kar.
Defekte solfangere.
Dårlig sirkulasjonspumpe
Mulige feil må utredes før en kan konkludere med noe, men det er veldig liten sjanse at det er noe feil med selve varmepumpe og styringen av denne.

Foretakets sakkyndige H. var på befaring i oktober 2022 og oppsummerte slik:

Det er utført arbeider og utvidelse av solanlegget av Rørlegger H(...) i Juli da det ble koblet opp mot nyetablert basseng. I den forbindelse kan det ha blitt koblet galt som har resultert i feil ved anlegget og da spesielt kretskort. Det er også registrert lynaktivitet i området i samme periode og om kretskort er skadet er det mer sannsynlig at dette er årsaken da disse kortene er ømfintlige for større spenningsforskjeller.

Anlegget fungerer som det skal når det ikke er sol, men veksler ikke når solen er framme. Dette tyder på at kretskort fungerer. Det kan fortsatt tenkes at del av kretskort er skadet men det virker mindre sannsynlig. Derfor vil Krøkes bytte en del deler for de må byttes uansett om de utgjør feilen eller om kretskort/varmepumpe må byttes. Det har vært stengt en krane på anlegget som skulle vært åpen, dette kan ha forårsaket skader uten at det kan sies med sikkerhet.

For å eliminere deler av teoriene har undertegnede bedt Kr(...), luft rørsystemet, skifte ekspansjonskar, bytte sirkulasjonspumpe. Dette er deler som må utføres og hvis ikke dette hjelper er det stor sannsynlighet for at det er kretskortet som er årsak.

(..)

Skadeomfang

Utskifting av deler på anlegget

Re. og Rø. konkluderte med at årsak til skaden er at det ble gjort en feil da bassenget ble tilkoblet. Kr. har ikke konkludert med hverken årsak eller omfang, men mener det er lite sannsynlig at det er skade på varmepumpen eller styringen. H., som vurderte skaden etter Re. og Rø., ser det som mest sannsynlig at kretskortet var skadet som følge av lyn, men åpner tilsynelatende for at den også kunne skyldes feilkobling av varme da bassenget ble koblet til. Det foreligger ikke rapport fra Ø., men H. har både i møtereferatet fra juli 2023 og i en egen e-post sitert Ø. på at det var skade på datakortet, og at dette ble byttet ut. Ut fra dette legger flertallet til grunn at det var skade på kretskortet.

Re. og H. la til grunn at skadene kunne utbedres partielt. Ingen av de sakkyndige konkluderte med at hele varmepumpen var ødelagt. Det er derfor ikke sannsynliggjort at varmepumpen måtte byttes ut.

Sikrede viser til uttalelse fra H., som etter det opplyste koblet bassenget til varmepumpen. H. omtaler hvilken type pumpe som er best for eiendommens behov, men ikke skadeårsak eller reparasjonsbehov. Det avgjørende må være hva som ble avtalt mellom sikrede og foretaket da det ble bestemt å bytte ut den gamle varmepumpen.

Det er fremlagt rapport datert 10.1.24 med referat fra et befaringsmøte 5.7.23 med H., Ø., Ku. og sikrede:

Det er skiftet releer på styringskort. Det er målt signal inn og ut fra kortet, men det virker fortsatt ikke som tiltenkt. E kan bygge nytt styringspanel og programmere dette etter utstyr som er tilkoblet anlegget pr i dag. Kunde har koblet fra bassenget men dette skal trolig kobles på senere. Da må styringsenhet omprogrammeres igjen i tilfelle.

Det har oppstått nye ting ved anlegget hele tiden, ledninger som er løse, følere som ikke har kontakt, sist har elementet i pumpen røket. Dette er trolig slitasje over tid da et slikt anlegg i utgangspunktet har en levetid på 20 år.

Alternativt er at pengene for styringskort i ny pumpe. Det finnes 2 pumper på lager. En på 9 kw og en på 12 kw. 12 kw trenger en del ekstra installasjon og er for stor til borehullet som og vil gi økt kostnad.

Forsikringstaker vil ikke legge i noen egne midler slik at det blir bestemt at vi går for den på 9 kw. Ny pumpe krever akkumulator tank for å kunne fungere. Dette blir forsikringstaker gjort kjent med og får en redegjørelse for dette og det er ok for hun å betale for den selv og at [foretaket] bruker pengene for styringskort, strøm i perioden og husleietap på ny varmepumpe.

Flertallet forstår referatet slik at foretaket og sikrede ble enige om å bytte den skadede 11 kW pumpen med en ny 9 kW pumpe selv om den gamle pumpen bare var skadet, og at verdien

av ny pumpe dekket skaden på styringskortet og husleietapet. Bevisverdien av referatet er imidlertid usikker fordi det ble sendt et halvt år etter befaringen, og det er også bestridt av sikrede, som anfører at foretaket har samtykket til å sette inn en 12 kW Nibe varmepumpe som erstatning. Dette er imidlertid ikke dokumentert, og det har formodningen mot seg at foretaket har akseptert å skifte ut en gammel varmepumpe med 11 kW med skadet styringskort med en helt ny bedre pumpe. Dette ville gi sikrede en oppgradering som hun etter alminnelige forsikringsrettslige prinsipper ikke har krav på.

Utgangspunktet i forsikringsvilkårene er at foretaket er ansvarlig for å "reparere/utbedre bygningen til tilsvarende eller vesentlig tilsvarende stand som før skaden". Sikrede har fått en ny varmepumpe med noe dårligere kapasitet enn den gamle, og ut fra det fremlagte referatet vil merverdien av den nye pumpen sammenlignet med den gamle tilsvare verdien av det skadede styringskortet og husleietapet. Flertallet kan ikke se at det er fremlagt dokumentasjon på at dette regnestykket er feil. Foretaket har også opplyst at det har dekket husleietapet for to av seks måneder til tross for den anførte avtalen.

Slik saken er opplyst, kan flertallet ikke se at sikrede har noe ytterligere krav etter forsikringsavtalen.

2 Erstatningsansvar for reklamasjonsarbeider

Forsikringen unntar ansvar for reklamasjonsarbeider.

Sikrede viser til at Ø. bestrider at det dreier seg om reklamasjon. Dette er ikke avgjørende hvis det rent faktisk dreier seg om en reklamasjon.

Spørsmålet blir da om foretaket likevel har et oppfyllesesansvar for utbedringen. Den opprinnelig skadede varmepumpen ble erstattet under forsikringen i form av styrt utbedring. Styrt utbedring er et oppgjørsalternativ som innebærer at foretaket styrer utbedringen på vegne av sikrede, men ikke er ansvarlig som reparatør av varmepumpen, jf. LB-2022-85583, som også angir at foretaket likevel etter omstendighetene kan bli ansvarlig som kontraktspart for reparasjonen. Dette må i så fall følge av kommunikasjonen mellom foretaket, sikrede og reparatøren, jf. LB-2022-85583, FinKN 2021-76 og 2024-241. Det er ikke fremlagt dokumentasjon på at foretaket overfor sikrede har påtatt seg noe ansvar for utførelsen av reparasjonen slik at foretaket er ansvarlig for leverandøren som kontraktsmedhjelper.

Nemndas mindretall, Alexander Venås, bemerker:

Ansvar etter forsikringsavtalen: Mindretallet mener klager må gis delvis medhold, siden bygningen ikke virker å være utbedret til "vesentlig tilsvarende stand som før skaden". Varmepumpa har dårligere kapasitet enn den tidligere varmepumpa.

Det virker som at det oppstod en skade på varmeanlegget i 2022 som var vanskelig å utbedre. I juli 2023 ble det beslutta at varmepumpa skulle skiftes ut, men partene er uenige på hvilke premisser denne beslutningen bygde på, og om det var på grunnlag av en avtale mellom foretaket og klageren. Den uklarhet som har oppstått fordi det ikke er tidsnære bevis om dette, må gå ut over selskapet. Mindretallet antar at også foretaket hadde en interesse i å skifte ut varmepumpa i sin helhet, fremfor en ny partiell utbedring. De tidligere forsøkene på partiell utbedring av anlegget hadde jo mislyktes.

Den tidligere varmepumpa var 11 kW, mens den nåværende er 9 kW. Foretakets takstmann har i rapporten fra 10.1.24 uttalt at pumpen vil være "meget effektivt det meste av året", noe som tyder på at den ikke nødvendigvis er effektiv i den kaldeste perioden. Tvil om dette må gå ut over foretaket.

Klager har krevd full utskiftning av varmepumpa til en 12 kW varmepumpe. Mindretallet er imidlertid usikker på om det ikke finnes billigere, avbøtende tiltak for den kaldeste perioden av året. Mindretallet tar ikke nærmere stilling til erstatningsutmålingen.

Reklamasjon: Uavhengig av om foretaket eller klageren som anses som "kontraktspart", må foretaket i utgangspunktet bistå klager med eventuelle reklamasjoner, jf. fal. § 1-5 første ledd. I og med mindretallet uansett mener at foretaket ikke har utbedret tilbake til "vesentlig samme stand", og klageren har et krav som følge av dette, tar ikke mindretallet stilling til hvem som skal sees på som "kontraktspart" for arbeidet.

Avgjørelsen er avgitt under dissens.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).